

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev za Slovenijo.

Pogled nazaj in naprej.

Zaključek poročila upravnega odbora Glavnega saveza.

Doslej smo iz obširnega poročila, katero je upravni odbor Glavnega saveza podal na letni skupščini v Skoplju dne 29. septembra t. l., priobčili v našem listu dva dela, in sicer onadva, ki govorita o članstvu in poslovanju Glavnega saveza. Za sklep priobčujemo danes še konec ekspozicije uprave naše centralne organizacije, iz katerega je mogoče posneti marsikaj, kar je odločilno vplivalo na celotno delovanje Glavnega saveza od lanske skupščine do letošnje.

Zaključek letnega poročila se glasi takole:

»Ko predlaga to svoje poročilo skupščini, želi uprava naglasiti, da je storila v dobi od sarajevske skupščine do letos vse, kar je bilo v njeni moči, da se legitimnim težnjam državnih uslužbencev po pravici in za slugi ugodni. V poročilu smo tudi naglasili, in to iskreno in popolnoma odkritosrčno, koliko so naših teženj na odločilnih mestih sprejeli in jim ugodili. Uprava sama ne misli, da so rezultati Glavnega saveza povsem zadovoljivi. No, če pregledamo stvar relativno in primerjamo rezultate prošlega leta z onimi prejšnjih let, se upravi vseeno zdi, da ni mogoče prošlega leta smatrati za najmanj uspelo. To pa ne le zato, ker nam je prineslo rešitev nekaterih vprašanj, na katere smo poprej zaman čakali leta in leta.

Vendar pa, čeprav na tej skupščini ne moremo zabeležiti velikih in odločilnih praktičnih rezultatov našega delovanja, mislimo, da se ne varamo, če poudarjamo, da so izgledi za končno rešitev naših stanovskih problemov v bodočnosti pravzaprav vedno bolj zadovoljivi. Nove državno-politične razmere v naši zemlji nam dovoljujejo, da smemo verovati, da se bodo vsa vprašanja, pa tudi problem nas državnih nameščencev, obravnavala z mnogo več uvidevnosti in mnogo večjim občutkom za socialno pravičnost. Zato tudi mi stavljamo vse naše upanje na bodočnost, ki bo za nas državne uslužbenke brez dvoma boljša in bolj vesela.

Da nas to upanje ne prevvari, je — to se razume samo po sebi — seveda mnogo odvisno od nas samih. V uvodu tega poročila smo naglasili dve vrsti okolištin, ki morejo povoljno ali nepovoljno vplivati na naše poslovanje in na rezultate našega dela, katere pričakujemo. Kar se tiče tistih okolištin, ki so izven nas, smemo že vnaprej pričakovati, da nam bodo naklonjene. Tega pa seveda ne moremo in tudi ne smemo trditi glede onih, ki so odvisne od nas samih, a to so složnost in moč naše stanovske organizacije tako po številni, kakor tudi po moralni plati, potem pa naša stanovska zavest in naša solidarnost. Edinole s takimi kvaliteta mi se bo mogla naša organizacija uveljavljati pred mišljenjem javnosti

in napram merodajnim činiteljem. Še le tedaj, kadar bo dosegla te kvalitete v popolni meri, sme naša organizacija pričakovati boljše razumevanje stanovskih vprašanj državnih uslužbencev in čimprejšnjo izpolnitev vseh njihovih opravičenih teženj.

Zato pričakuje uprava Glavnega saveza od te skupščine, da posveti temu vprašanju svojo poglavitno in celokupno pažnjo, in da pri tem nikakor ne izgubi iz oči, da je mogoče samo z zdravim in pravilnim rešenjem tega temeljnega vprašanja ustvariti prave pogoje za uspešno delovanje v bodočnosti. Treba je, da se vendar že enkrat lotimo organizacije našega Glavnega saveza, toda po strogo izdelanem sistemu in točno določenem pravcu. Samo v tem primeru nam more bodočnost prinesiti izpolnitev naših želja in teženj.

Ko nujno priporoča delo za organiziranje kot prvo in temeljno točko v programu bodočega delovanja Glavnega saveza, uprava niti za trenutek ne dvomi, da je treba vzporedno delovati, da se rešijo vsa tista mnoga stanovska vprašanja, katera nas trenutno zanimajo. Pri tem je uprava globoko prepričana o pravilnosti svojega osnovnega nazora, za katerega prosi skupščino, da ga brez omejitve sprejme in usvoji. Pri vsem delovanju, ki se tiče reševanja naših stanovskih vprašanj, mora naša organizacija vselej dokazati, da stoji na tisti višini pozivanja, na kateri se nahajajo njeni člani. Pri formuliranju svojih postulatov mora biti realna, stvarna, in se brigati, da postavlja samo to, kar je v respici v danem trenutku mogoče zela in doseči. Meglene in fantastične zahteve, katere se formulirajo bolj pod vplivom kakega zablodelega čustva nego kot posledice hladnega razuma, mnogo več škodujejo nego koristijo. Take nebulozne težnje uničijo kredit organizaciji in slabé možnosti uspeha celó tedaj, kadar bi bilo mogoče doseči ugodne rezultate. Take taktike se je treba v organizacijskem udejstvanju prav posebno varovati.

Razen teh splošnih pripomb, ki se nanašajo na bodoči delovni program Glavnega saveza, smatra uprava, da ni treba, da bi skupščini sugerirala še druge posebne zahteve. Uprava bi mnogo bolj želela, da od skupščine same dobi v tem oziru jasne in točno določene direktive. Zato prosi skupščino, naj se lojalno in odkritosrčno izjavi prav tako o tem, kar je uprava Glavnega saveza naredila od lanske skupščine do letošnje, oziroma o tem, kar je morda opustila, prav tako pa tudi o vsem tem, kar bi po mnenju skupščine bilo treba v prihodnjem letu storiti.

Za upravo Glavnega saveza: predsednik: dr. Mih. T. Jovanović, glavni sekretar: dr. Mil. R. Gjorgjević.

Poročilo Nadzornega odbora Glavnega saveza.

Na letošnji skupščini v Skoplju dne 29. septembra 1929. je nadzorni odbor Glavnega saveza državnih uradnikov in uslužbencev podal sledeče pismo

poročilo:

Nadzorni odbor je pregledal stanje imovine Glavnega saveza po blagajniški knjigi in ugotovil, da so vsa vknjiženja prejetih in izdanih zneskov pravilno izvršena in da je po blagajniški knjigi Glavnega saveza stanje, ki se je ugotovilo, točno in pravilno. Ugotovljeni saldo na dan 30. junija

1929 znaša: 69.131.15 Din. Od tega je 40.600 Din naloženih v 7% nih državnih obveznicah, računano po nominalni vrednosti letih. Pri vsem tem pregledu računov in blagajne je nadzorstveni odbor ugotovil, da so nekatere pokrajinske zveze in združenja, ki se stavljajo Glavni savez, zelo neredno izvrševale svoje obveznosti kar se tiče plačevanja določenih članskih prispevkov. To je otežkočalo pravilno delavnost Glavnega saveza in bi jo moglo končno sploh paralizirati. Pro računa dohodkov, kakršen je bil spre-

jet na lanski savezni skupščini, ni bilo mogoče ostvariti.

Nadzorni odbor želi na viden način poudariti, da je svoje dolžnosti pravilno umevala Zveza v Ljubljani, Udruga v Zagrebu, Savez v Sarajevu, Savez finančne kontrole, Združenje monopolskih uradnikov, Združenje carinskih uradnikov, kakor tudi Združenje državnih upokojencev, ki so vsi v proračunskem letu 1928/29 določeno člansko kotizacijo v celoti točno poravnali.

Predlagamo skupščini, da se naj da upravnemu odboru Glavnega save-

za absolutorij za dosedanje njegovo poslovanje.

Za predsednika nadzornega odbora:

Podpredsednik: Bož. M. Rašković, s. r., šef administrativnega oddelka uprave državnih monopolov.

Člani nadzornega odbora: Aleksander P. Sondić, s. r., sodnik upravnega sodišča v p.,

M. Šobajić, s. r., oblastni finančni inšpektor, Skoplje,

Pera L. Milošević, računski inšpektor, Sarajevo.

IZREDNI OBČNI ZBOR

„Društva upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani“

se bo vršil

v nedeljo dne 8. decembra 1929. v salonu restavracije „Pri levu“ na Gosposvetski cesti (nasproti Količarja).

Začetek ob 1/411 dopoldne.

DNEVNI RED:

1. Poročilo funkcionarjev dosedanjega odbora.
2. Poročilo pregledovalcev računov in sklepanje o razrešnici.
3. Izprememba pravil, predvsem imena društva.
4. Volitev novega odbora.
5. Sklepanje o došlih predlogih in pritožbah.
6. Določitev članarine.
7. Slučajnosti.

Ob pričetku poslovanja banske uprave Dravske banovine.

V ponedeljek, dne 11. novembra je ban dravske banovine, inž. Dušan Serbec, prevzel svoje posle. Ob nastopu službe je poslal maršalatu dvora Nj. Vel. kralja naslednjo brzojavko: »Ko nastopam poverjeno mi službo bana dravske banovine, naprošam maršalat, da predloži Nj. Vel. kralju Aleksandru I. izjave moje najgloblje udanosti, ki jih vežem s trdnim sklepom, da bom vse svoje moči posvetil blagru in procvitu banovine in njenega prebivalstva. Obenem me je podrejeno uradništvo ob prevzemu poslov naprosilo, da predložim Nj. Vel. kralju izjave globoke in hvaležne udanosti in njegove obljube, da bo po vzvišenih intencijah svojega Najvišjega gospodarja z vso verno in vestnostjo vršilo poverjene mu naloge.«

Od ministra dvora je ban dravske banovine prejel nato naslednji odgovor:

»Gospod ban! Nj. Vel. kralj je z zadovoljstvom sprejel tople in rodoljubne izjave udanosti, ki ste jih predložili, ko ste prevzeli dolžnosti bana dravske banovine, ter mi je blagovolil odrediti, naj vam izjavim njegovo prisrčno zahvalo. Minister dvora Jevtić.«

Ban inž. Serbec je po prevzemu oblasti nagovoril zbrano uradništvo prejšnje velike županije in v svojem govoru razvil glavne smernice svojega bodočega delovanja.

Iz banovega nagovora posnamemo le uvodna odstavka in pa značilni apel na vse državno uslužbenstvo, posebno ono občne uprave, naj svojo službo vrši res in v vsakem pogledu absolutno nepristransko in samo v interesu države in državljanov:

»Po zaupanju našega presvitlega vladarja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. sem postavljen za bana dravske banovine. Ko prevzemam to dostojanstvo, izjavljam, da se bom pri izvrševanju svojih poslov držal strogo zakona in absolutne nepristranosti. Predvsem pa bo moje delovanje usmerjeno po intencijah našega prevzvišenega gospodarja, ki jih je jasno in nedvoumno izrazil domovini in širnemu svetu s kraljevskim aktom z dne 6. januarja in zakonom z dne 3. oktobra.

Če je kraljevski akt z dne 6. januarja prekinil dobo nebrzdanih, razpajanih strasti in strankarskih borb, ki se v svoji zagriženosti niti pred tem niso ustavile, da se ne bi poslužile za svoje strankarske namene državno-pravnih tendenc, ki niso bile več v skladu z močno in krepko državno edinico — je pomen zakona z dne 3. oktobra ta, da se stavijo po najvišji odločitvi notranji ureditvi naše države novi temelji, ki jih mora iskren rodoljub z navdušenjem pozdravljati in ki navdajajo vsa srca s čutom globoke in iskrene hvaležnosti do Nj. Veličanstva. —

Zavedam se, da vidim pred seboj kader splošno priznanega prvovrstnega uradništva in da je prav za prav odveč, Vam dajati navodila za uradno poslovanje. Ekspeditivnost, točnost, korektnost v vsakem oziru so lastnosti, ki a priori dičijo vsakega posameznika izmed Vas. Hočem le na kratko omeniti, da morajo biti vse rešitve nepristranske, ne oziraje se na desno ali levo, strogo po zakonu. Vendar je vzeti zadnjo opazko s primernim

razumevanjem in bom lažje prenašal najekstenzivnejšo razlago mrtve črke zakona, če je to v prid ljudstva, kot neusmiljeno uporabo strogega paragrafa, če se delajo stranki in ljudstvu po nepotrebnem težkoče in stroški.

Kakor sem uvodoma naglašal, se je politično strankarstvo nehalo. Vendar se zavedam, da igrajo tozadevni imponderabilni psihološki momenti še veliko vlogo. In dokler obstaja človek iz krvi in mesa, ima ožje in ljubše prijatelje tu ali tam. Apeliram na vas in vas prosim, da bi tudi v izvenuradnem zasebnem življenju zastavili vse svoje moči in zmožnosti, da se vsa bivša strankarska nasprotstva ublažijo, če že ne bi mogla popolnoma izginiti. Novi duh naj navdaja od 6. januarja dalje vse ljudstvo in ravno politično uradništvo je pri tej novi usmeritvi v prvi vrsti poklicano, da izžareva smernice in tendence, ki so potrebne za novo dobo zgodovinskega razvoja naše države.

Skupno z novim banom je prevzel svoje posle tudi pomočnik bana dravske banovine dr. Otmar Pirkmajer.

Ločeni uradi v banovini nemogoči.

Uradno se objavlja: »Kraljevska banska uprava dravske banovine je prejela v zadnji dobi od raznih občinskih uradov iz bivše mariborske oblasti vloge, v katerih se vlagatelji zavzemajo za to, da bi dosedanji oblastni uradni aparat deloval v okviru kraljevske banske uprave dravske banovine še nadalje v Mariboru.

Vse došle vloge so izdelane po skupnem vzorcu, iz česar se more sklepati, da gre za organiziranje akcije, namerjene proti smotreni in poslednji izvedbi zakona o banski upravi. Javnost se opozarja, da je tako početje, s katerim se ustvarja nepotrebno vznemirjenje prebivalstva in neti razpoloženje napram veljavnim zakonom in obstoječem stanju, nedopust-

no, in se bodo v bodoče proti inspiratorjem in pošiljateljem sličnih vlog uporabila zakonita sredstva.

Vprašanje upravnega ustroja je z zakonom o banski upravi za vse in vsakogar končno veljavno rešeno. § 33 tega zakona določa, da za posle banovskega področja ne sme biti ločenih uradov. Pač pa sme ban za te posle dodeliti obče upravnim oblastvom I. stopnje strokovne referente v breme banovinskega proračuna. To zakonito pooblastilo nudi dovoljno jamstvo za intenzivno in ekspeditivno izvajanje poslov banovinskega področja. Vsaka bojazen glede zapostavljanja izvestnih delov banskega območja je povsem neosnovana.

Novi zakon o učiteljskih.

S tem zakonom, ki je bil nedavno proglašen, se odreja, da so učiteljska namenjena strokovni izobrazbi učiteljev narodnih šol s tem, da se jim posreduje splošna in strokovna priprava, da se jih vzgaja v duhu državnega in narodnega edinstva in verske strpnosti ter da se jih pripravi za njihovo nacionalno in prosvetno-kulturno misijo med narodom in zlasti na podeželju. Zasebna učiteljska se ne morejo otvarjati. Pouk je na vseh učiteljskih enoten. Učenci ne plačujejo ne vpisnine ne šolnine. Učiteljska so moška in ženska. V izjemnih primerih se lahko dovoli mešana učiteljska. Učiteljska morajo biti urejena internatsko. Mešana učiteljska ne smejo imeti internata z dijaki in dijakinjami. Minister prosvete bo izdal poseben pravilnik o šolski opremi, o profesorskih in dijaških knjižnicah. Profesorske knjižnice se lahko na podlagi posebnega dovoljenja ministra prosvete poslužuje tudi občinstvo v sedežu učiteljskega.

Poleg zgradbe za učiteljske kot tako, mora učiteljska razpolagati s stanovanji za ravnatelja, ekonomista in slugo, oziroma za hišnika ter z dvoriščem, vrtom in zemljiščem za praktično vežbanje v poljedelskih predmetih. Poleg učiteljske obstoja kakor doslej osnovna šola kot vadnica. Poslopja učiteljske prevzema poseb-

na komisija, ki jo imenuje minister prosvete, ter morajo odgovarjati gornjim pogojem ter biti določena samo za učiteljske, tako da se ne morejo dodeljevati drugim zavodom ali za ustanovljanje. Vsako učiteljsko ima svoje posebno področje, s katerega sprejema dijake. Zaradi duhovnega edinstva in plemenskega zblizovanja lahko minister prosvete dovoli sprejem dijakov in dijakinj z drugih področij. Oblastna samouprava je dolžna staviti učiteljsko svojega oblastnega področja

Kod radiooddajna postaja imamo interes na tem,

da ste s svojim radijem stalno zadovoljni. Zato boste dobili v našem prodajnem paviljonu na Miklošičevi cesti (poleg Uniona) najbolj zanesljivo tak aparat, ki Vas bo zadovoljil.

Naša vlikanska zaloga vam omogoči izbiro. Prodajamo tudi na obroke.

RADIO Ljubljana

Miklošičeva cesta 5. Telefon 3190.

Jules Lemaître:

Spokorniški pas.

(Na robu La Fontainea.)

Ko je leta 1680. gospo de La Sablière zapustil njen ljubimec, se je posvetila Bogu in nesrečnikom. Skoro vse svoje življenje je prebila odslej v bolnici neozdravljivih pri Sveti Margareti, kjer so lečili »zastarane živčne popustitve in krče, izpahnjene in zlomljene kosti, ki niso bile o pravem času uravnane, prekomerne tvore, nabrekli žile z znatnejšimi krčnimi vozli, izpadanje debelega črevesa, neozdravljivo vodenico, stalno in splošno tresavico udov, gnojne čire, rahične noge, bebavost in druge slične slučaje.«

Ljubezniva ženska se je sredi teh grozot pokorila za nekdanje blodnje srca in čutov. Gospa de Sevigné je pisala svoji hčerki:

»Gospa de La Sablière je pri neozdravljivih in je prav temeljito ozdravljena boleznii, o kateri smatramo, da je v neki dobi neozdravljiva in ki povzroča večje veselje od vsake druge, če se posreči ozdravljenje. V

tem blaženem stanju je zdaj; pobožna je, in sicer zelo pobožna.«

Jean de La Fontaine je občudoval to spreobrnjenje prijateljice, o kateri je vedel, da je bila nekoč malce razuzdana, toda ni se ga razveselil. Šestdeset let je bil star tedaj in zavoljo tega so mu nasladel, katerim se je prijateljica sama odpovedala, in ki so se mu njemu že skoro izmuznile, postajale od dne do dne dražje. Ostal je še naprej pri nji v njenem dvorcu na Saint-Honoréški cesti in imel je tam hrano in stanovanje: toda, ker je bila gospa de La Sablière skoro vedno v bolnici, jo je le prav poredkoma videl.

Od tedaj je popolnoma zabredel v razuzdanost. Vztrajno je zahajal k tisti črнопolti gospej de Champsmele, kjer se je shajala lahkomišelná družina. Da ga je žena rajši videla, je dopustil, da so ga smatrali za soprogevega dramskega sotrudnika. Postal je pajdaš obeh Vendomov in se udeleževal vseh razuzdanosti in pantagruelskih veseljačenj v Templu in v Anetskem gradu. V prozi in v verzih ju je prosjačil za denar in ni jima prikrival, da dela to zato, da bi si lahko

Hranilni in posojilni konzorcij

kreditna zadruga državnih uslužbencev

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 5/1.

Telefon št. 3413. — Čekovni račun št. 10.681.

Daje nameščencem posojila, tudi ranžijska po 8%. Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje po 5—6,2% brez odbitka rentnega davka, torej povprečno za 1/2% ugodneje nego drugod.

Stanovska zaveza, zbudi se!

Vlagajte izključno pri naši staroznani zadrugi!

stavbe in potrebno zemljišče za poljedelski pouk na razpolago. Če ni potrebnih zemljišč in stavb na razpolago, se lahko odkupijo po zakonu o ekspropriaciji.

Pouk traja pet let. Kakšni predmeti se naj poučujejo, bo določil minister prosvete po zaslišanju direktorjev učiteljskih in glavnega prosvetnega sveta. Gradivo v posameznih razredih bo moralo biti na primerni znanstveni višini. Vsako šolsko leto se naj priredijo najmanj štiri poldnevne ekskurzije in po možnosti vsaj ena celodnevna ekskurzija. V vsakem oddelku prvega in drugega razreda ne sme biti več kot 40 dijakov, v ostalih razredih pa do 30. Pouk se bo vršil po individualnih smernicah.

Vadnica je sestavni del učiteljskega ter se upravlja po njegovih potrebah. Pouk na vadnicah se vrši po zakonu o narodnih šolah in po pravilniku za njegovo izvrševanje. Zaradi znanstvenega in pedagoškega proučevanja in zaradi novih šolskih poskusov lahko minister prosvete dovoli, da se odstopi od učnega načrta in programa in da se vadnice uredijo svobodneje. Na učiteljskih se lahko ustanovljajo specialne šole in tečaji, n. pr. zabavišča, gospodinske šole, poljedelske in gozdne šole, pripravljalni tečaji za šole slepih in gluhtonemih, šole za nezadostno razvito dečo in drugi gospodarski tečaji za izpopolnitev učiteljskih pripravnikov. Za izobrazbo nastavnikov na mešč. šolah se uvedejo na moškem učiteljskem v Beogradu višji učiteljski tečaji, ki bodo trajali dve leti in v katere se bo sprejemalo vsako leto do 30 učiteljev narodnih šol z najmanj 3—5letno službo in s položenim praktičnim učiteljskim izpitom. O ureditvi teh tečajev bo minister prosvete izdal posebno uredbo.

Šolsko leto pričneta 11. septembra z vpisom dijakov in se zaključuje z 10. septembrom prihodnjega leta. Vpisi in izpiti trajajo najdalje do 16. septembra. Predavanja prenehajo 10. junija, v V. razredu pa 30. maja. Šolsko leto se deli na tri tromesečja, prvo traja do konca novembra, drugo do konca februarja, tretje do konca maja, oziroma do 10. junija.

V prvi razred učiteljske se sprejemajo dijaki srednjih šol z nižjim tečajnim izpitom, nadalje učenci s štirimis meščanskimi šolami, ako položijo poseben sprejemni izpit. Ocene so enake ocenam na srednjih šolah. Iste ocene veljajo tudi za vedenje. Sploh soglašajo določbe o dijakih na učiteljskih s podobnimi določbami za dijake srednjih šol. Dijakom so dovoljena

zdruga za umsko in moralno ter telesno izpopolnjevanje, vendar ne na plemenski ali verski podlagi. Članstvo v vseh drugih društvih, z izjemo društva Podmladka Rdečega križa, je prepovedano. Dijaki polagajo po končanem V. razredu diplomski izpit in prejmejo v primeru, da so izpit položili, diplomu za učitelje narodnih šol.

Nastavniki učiteljske so lahko profesorji, supletenti, učitelji in učiteljice. V internatih so zaposleni vzgojitelji (ce) ter ekonom kot pomožni organ ravnatelja. Vrhutega je nastavljen še oseba, ki vodi šolsko gospodarstvo. Za ravnatelja učiteljske se lahko imenuje oseba s srednješolsko maturo ali učiteljsko diplomu ter končano filozofsko fakulteto. Vrh tu tega morajo imeti profesorski izpit in 15 let uspešne profesorske ali nadzorniške službe, od tega pet let na učiteljskem, ter se izkazati s pedagoškim književnim delom ali z uspešnim prosvetnim delovanjem. Za ravnatelja se nadalje lahko imenuje tudi načelnik ali nadzornik prosvetnega ministrstva z zgornjo strokovno izobrazbo in 15 leti državne službe. Za ravnateljice ženskih učiteljske se lahko postavijo tudi profesorice, ako sicer ustrezajo gornjim pogojem. Plače, doklade in napredovanja ravnateljev in profesorjev ter ostalih učnih oseb na učiteljskih se ravna po določbah novega zakona o srednjih šolah.

Za profesorje učiteljske veljajo analogni predpisi kakor za na-

ZIMSKE SUKNJE

najceneje

I. MAČEK

LJUBLJANA, Aleksandrova 12

JOSIP OLUP, Ljubljana

na vogalu — STARI TRG 2.

Trgovina z marufakturnim blagom, velika izbira oblek lastnega izdelka iz sukna in hlačevine čeških, angleških in domačih tovarn. — Velika zaloga klobukov, čepic in reznega perila.

Moje geslo je: Dobro blago — nizke cene.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6

prilpnoča svojo blago zalogo vseh vrst marufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

šno bolnico. La Fontaine si jo je delil z markizom de Sablé, z abbejem Servienom in z mnogimi drugimi. Pošiljala mu je šampanjca in kopune. Toda zabavala se je s tem, da ga je strašila s soprogom. Nekega večera je pod pretvezo, da bi ju Ulrich mogel presenetiti, zaprla dobrično v omaro, kjer ga je našla drugo jutro spečega s stisnjenimi pestmi.

Tako je živel do svojega sedemdesetega leta. Imel ni več dostojanstva nego kak star favn. Čim bolj je njegovo, čeprav krepko, telo čutilo napade starosti, tem bolj ga je privlačevala pohotnost, in vsako premaganje mu je bilo bolj nadležno. Nemanjost in razbrzdanost v govorici in obnašanju mu je postala potreba. Nič več ni občeval z gosp. Despreauxom niti z gosp. Racineom, ki sta se okrenila na pobožno plat. Toda z dopadajenjem se je spominjal izvestnih Moliereovih pripovedovanj, izvestnih Chappellejevih in Bernierjevih šal. Filozofija razuzdancev in brezbožnih večerij v Templu ga ni žalila.

(Konec prih.)

stavnik srednjih šol. Učitelji in učiteljice morajo imeti posebno strokovno izobrazbo. Za vzgojitelje (ice) se imenuje osebe s predpisano strokovno izobrazbo. Učitelji vadnice morajo imeti diplomski izpit višje pedagoške šole, a na vadnico se lahko imenuje tudi učitelji in učiteljice s posebno prakso. Ravnatelj učiteljskega predava 5 ur tedensko, učitelji in profesorji 18 ur, profesorji z nad 20 let službe 2 uri manj.

Vrhovno nadzorstvo in uprava nad učiteljski pripada ministru prosvete.

Nova zasebna učiteljska se ne

smejo otvarjati. Zgradbe je treba popraviti in adaptirati v zmislu novega zakona. Učiteljska, ki že obstajajo brez internata, lahko delujejo še naprej, a nova se ne smejo otvarjati brez internatov. Strokovni izpiti, ki so bili položeni na ravnopravnih zunanjih vodih, so veljavni. Določbe o tem, kateri zavodi so ravnopravni našim, bo izdal minister prosvete. Pouk v letošnjem prvem razredu učiteljske se bo vršil na podlagi novega zakona. Pouk v ostalih razredih pa je treba preurediti tako, da bodo od letos dalje dijaki zadostili predpisu o petletnem pouku na učiteljskih.

Vestnik.

Ne prezrite! Današnji številki smo priložili položnice za vse one c. gg. naročnike izven Ljubljane, ki nimajo plačane naročnine do konca tekočega leta. Koliko kdo dolguje do 31. XII. t. l. smo zabeležili vsakemu poleg naslova z rdečilom. Vsa vplačila so upoštevana in tvori zabeleženi znesek vsoto, ki je še na dolgu. Najvljudneje prosimo vse prizadete, da nam dolžne zneske končno vendar nakažejo in nam ne povzročajo z osebnimi pisnimi opomini nepotrebnega dela, sebi pa stroškov.

Uprava.

Tajništvo Zveze posluje za stranke v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/I vsak delavnik (razen sobot in dni pred prazniki) od 18. do 20. ure. — Telefon Zveze ima številko 3474.

Vsem našim organizacijam in ustanovam! Udomačila se je navada, da nekatera strok. društva oz. nekatere ustanove razne objave, vabila na občne zборе, pozive itd. pošiljajo naravnost v tiskarno oz. upravništvu lista, ne da bi uredništvo sploh kaj vedelo o poslanih noticah. Tako ravnaje ni pravilno in ovira urednikovo delo. Zato prosimo, naj se vsi pismeni prispevki kakršnekoli vrste naslavljajo vselej in izključno le na uredništvo lista.

Državni upokojenci, upokojenke in vdove! Opozarjamo, da se v nedeljo dne 8. decembra t. l. vrši izredni občni zbor »Društva upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani. Občni zbor se vrši ob en četrtna 11. uri v restavraciji »Pri levu« na Gosposvetski cesti v Ljubljani (nasproti kolizeja). Zborovanje je za vse državne upokojence izredno važno. Zato je čim številnejša udeležba dolžnost vsakega posameznika. Pred zborovanjem se sprejemajo prijave za pristop k društvu.

Državni upokojenci, vkup! Številko novih članov, ki se priključajo ljubljanskemu »Društvu upokojenih javnih nameščencev« narašča iz dneva v dan. Doslej je pristopilo na poziv imenovanega društva, ki smo ga priobčili v našem glasilu, že nad osemsto upokojencev (sk) in vdov. Akcija za okrepitev organizacije upokojencev pa s tem še od daleč ni zaključena. Pričakujejo se še nadaljni priglasitve in društvo upa, da v kratkem doseže prvo polovico drugega tisoča članov. Upokojenci, vsi v organizacijo!

»Uradni list kr. banske uprave dravske banovine.« Dne 20. novembra je izšla 1. številka I. letnika novega službenega glasila dravske banske uprave, dosedanji Uradni list ljublj. in mariborske oblasti je pa prenehal izhajati. Novi uradni list ima manjšo in dokaj priročajno obliko. Prva številka vsebuje med drugim tudi važni zakon o banski upravi.

Redukcija finančnih direktij. Iz Beograda poročajo, da izide te dni naredba, po kateri bo namesto dosedanjih 13 finančnih direktij v bodoče poslovalo samo 10 finančnih direktij. Prenehajo delovati direktije v Mostarju, Osijeku, Kragujevcu in Bitolju. Ker je država zdaj razdeljena na 9 banovin, bo odslej na sedežu vsake banovine finančna direktija. Kot deseta se pa ustanovi za mestno upravo beograjsko, to je za mesta Beograd, Pančevo in Zemun še ena finančna direktija. Ukinjene finančne direktije bodo poslovale samo še do 1. januarja prihodnjega leta, nakar preidejo njihovi posli na pokrajinsko pristojne direktije.

Računanje službenih let, odslužbenih v Južni Srbiji. Po čl. 137 urad. zak. se »leta, prebita v Južni Srbiji, štejejo za pokojnino dvojno, in sicer od dne, ko stopi v veljavo ta zakon, pa za sedem let.« Uradniški zakon je stopil v veljavo dne 1. septembra 1923, torej velja ta ugodnost glede vračunanja teh službenih let samo še do 1. septembra 1930. Da se državnim nameščencem za mnogo bolj naporno in težavno službovanje v južnih delih naše države nudi primerna nagrada in ugodnost s tem, da se jim v teh krajih odslužena leta računajo za pokojnino v dvojni izmeri, je vseskozi upravičeno, in je zato upati, da se določba čl. 137 urad. zak. podaljša še za naprej.

Prevedba plač profesorjev poljedelskih šol. Podpisan je zakon, s katerim se profesorji kmetijskih šol prevedejo po zakonu o srednjih šolah na plačo srednješolskih profesorjev.

Železniškim upokojencem in invalidom. Na neosnovane očitke, češ, da se »Društvo železniških upokojencev« v Ljubljani premoalo zavzema za te upokojence in invalide, je imenovano društvo priobčilo po raznih listih naslednje pojasnilo:

»Smelo lahko trdimo, da nobeno društvo ne more storiti več za svoje člane, kakor stori društvo železniških upokojencev za vse kategorije in za železniške invalide. — Velika večina železniških miloščinarjev in invalidov niso člani društva, ker nimajo niti za lastno preživljanje, kako naj bi se plačevali članarino. Društvo se tega zaveda in jih ne pusti v njihovi bedi osamljenih, temveč dela na vseh merodajnih mestih venomer, da bi se jim njihov bedni položaj vsaj malo izboljšal. Za to imamo dokaze v rokah. Če pa še ni rešitve, ne zadene društvo nobena krivda. Očitki so torej neosnovani in z njimi vsakdo škodi sebi in skupnosti.« — Velja za člane vseh ostalih strokovnih društev državnih uslužbencev.

Izplačilo razlike na stanarini začasnim poštarjem. Bivši začasni poštarji so vložili pritožbe, ker jim v različice, ki so jim bile izplačane na službene prejemke za čas od 1. okt. 1923 do 30. aprila 1924, ni bila všteta tudi stanarina. Oblastna poštna uprava v Ljubljani je pritožbe predložila ministrstvu, ki jo je z odlokom od 11. septembra t. l. obvestilo, da bivšim začasnim poštarjem razlika na stanarini ne pripada, ker so bili prav tako razvrščeni kakor poštni pripravniki II. kategorije in dobili zvanje uradnikov. V razpisu generalne direktije državnega računovodstva pa je jasno povedano, da se mora pri računanju različice uradnikov vzeti za podlago stara plača in vsota po novem uradniškem zakonu določene osnovne in položajne plače ter da je treba stanarino upoštevati samo pri izračunanju razlike zvančnikov in služiteljev.

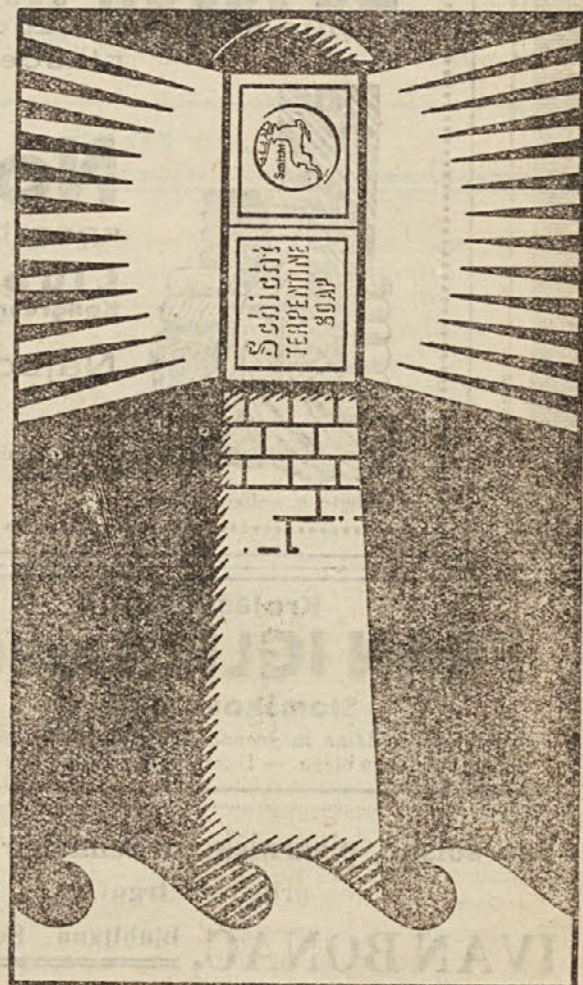
Poslovni red kazenskih sodišč. Minister pravde dr. Milan Srškić je podpisal uredbo o poslovnem redu za redna kazenska sodišča in uredbo o poslovnem redu za državna tožilstva.

Tovariši! Nabavljajte svoje potreščine pri tvrdkah, ki oglašajo v »Našem Glasu«. Pri nakupu se sklicujte na naše glasilu. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi.

Izpremema občinskega zakona. Podpisan je zakon o izpremembah zakona z dne 6. januarja 1929 o izpremembah zakona o občinskih in oblastnih samoupravah. § 1. Čl. 2 se izpremeni in slove: »Predsedniki in pod-

Med 7 prednostmi ena :

Posebno svetlo!

Znak, da se uporabljajo le čista, najzlahajnejša olja, da se doseže največjo pralno moč in da varuje perilo le

Schichtovo Terpentinsko Milo

predsedniki (mestni načelniki in podnačelniki) občin mesta Beograda, Zatreba in Ljubljane se postavljajo in odstavljajo s kraljevskim ukazom na predlog ministra notranjih zadev, ostali člani občinskih uprav pa s sklepom ministra notranjih zadev.« § 2. Čl. 4 se izpremeni in slove: »Pristojnost občinske uprave ostane tudi v bodoče kakor predvideva dosedanji zakon (uredbe, statuti) o občinah, a število članov občinske uprave predpisuje minister notranjih zadev.«

Deputacija iz okolice Metlike pri savskem banu. Kakor so poročali listi, se je zglasila sredi novembra v Zagrebu pri banu savske banovine deputacija iz okolice Metlike. Vodil jo je veleposesnik iz Metlike Dako Makar. V deputaciji je bilo več metliških občinskih odbornikov s podžupanom Milanom Guštinom na čelu. Deputacija je izrazila željo prebivalcev občine Sošice in Ratoviča, da bi se ta dva kraja odcepila od jastrebarskega kotara in spojila z Metliko, ki naj bi postala kotar. To je potrebno, ker imajo prebivalci omenjenih občin preko Karlovca v Jastrebarsko predaleč. Ban je obljubil, da bo ugodil prošnji, če je res utemeljena.

Oblačilno blago za jesen in zimo je dospelo v velikih množinah na založeno tvrdeke NOVAK, Ljubljana, Kongresni trg 15. Čitateljem lista priporočamo ogled.

Ugoden nakup perila! Moško perilo, delavsko in finejše vrste, cefir, popelin, prodaja na drobno pod tovar-

niško ceno, tovarna perila TRIGLAV, Kolodvorska ulica 8, nasproti hotela Štrukelj.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. R. E. I. C. H.

Osebne vesti.

Imenovanje. Za načelnika upravne oddelka kraljevske banske uprave dravske banovine v Ljubljani v 3. skupini, I. kategorije je bil postavljen g. dr. Josip Ferjančič, načelnik sreza Ljubljana-okolica in načelnik naše Zveze.

Upokojitev. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih poslov upokojen dosedanji veliki župan ljubljanske oblasti dr. Fran Vodopivec.

Imenovanje. »Odlični zadrgarski strokovnjak in znani strokovni publicist, Miloš Štibler, načelnik naše Zveze nabavljajnih združenj, nameščencev, ki je bil doslej direktor v kmetijskem ministrstvu, je postavljen za šefa revizijskega oddelka v Privilegirani agrarni banki.

Kultura.

Tečaj za slovenščino na univerzi. Pod tem naslovom je priobčil v »Jutru« znani jezikoslovec A. M. sledeči članek: »Pokojni slavist Karel Štrukelj je ustanovil na graški univerzi tečaj za slovenščino, v katerem je učil svoje

Razširjajte „Naš Glas“!

Za jesen in zimo!

kupite volneno blago za obleke, plašče, suknje itd.

Oglejte si veliko izbiro!

pri

Novaku

spec. trgov. sukna

Ljubljana 15
Kongresni trg šte. 15

Najbolje in najceneje

Drž. uradnikom tudi proti plačilu na obroke

slušatelje na podstavi »Slov. Naroda« in »Slovenca« pravilnega jezika. Rabil je v ta namen celo inserate. Tudi današnji bi bilo nujno potrebno, da bi se kateri slavist na ljubljanski univerzi posvetil pouku v pravilnem izražanju slovenskega jezika. Saj zahajamo vedno bolj v spakdrano oblikovanje svojih misli. Jezik ni pravilen ne slovnično ne besedno, slog pa kar tišči v nemščino. Vsak čas se pojavi kaka novotarija in izpodriva, kar so dobri pisatelji utrdili. Na vse take nedobne napake bi bilo opozoriti in uvesti slušatelje v pravilno oblikovanje jezika.

Taka jezikovna šola bi bila še prav posebno nam državnim nameščencem, ki dan za dnem prelivamo črnilo po papirju, v neizmerno korist. Koliko pa nas je slovenskih drž. uslužbencev, ki znamo prav po slovensko zapisati svoje misli? Posebno kar je starejših, ki so hodili v nemške šole, bi od jezikovnega pouka mogli mnogo pridobiti, škodoval bi pa tudi mlajšim ne.

Pismenost v naši državi. Beograjska »Politika« je objavila zanimive podatke o pismenosti v naši državi. Nepismenih je v Sloveniji 8-85%, v Vojvodini 23-31%, v Hrvatski in Slavoniji 32-15%, v Dalmaciji 49-48%, v Severni Srbiji 65-43%, v Bosni in Hercegovini 67-02%, v Črni gori 80-56% in v Južni Srbiji 83-86%. Ti podatki pričajo, da čaka naše prosvetne oblasti še ogromno delo, preden se popravi in nadoknadijo zamude stoletij. Zato je vprašanje osnovnega šolstva poglavitnega pomena za vso državo, z njim v najtesnejši zvezi pa problem ustanovitve in ohranitve odličnega, pedagoško, strokovno in moralno na višku stoječega učiteljstva.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Krojaški atelje
FRAN IGLIČ, LJUBLJANA

Slomškova ulica št. 1

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccolija v Ljubljani, kreпча oslabele, malokrvne, odrasle in otroke.

Priporočamo tvrdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarnjskih in šolskih potrebščin.

Modna in sportna trgovina za dame in gospode

P. MAGDIČ

Ljubljana, Aleksandrova 1.

Oblačila za dame in gospode

kupite najceneje pri tvrdki

FRAN LUKIČ, LJUBLJANA

Stritarjeva ulica.

Vse šolske, pisarniške in tehnične potrebščine priporoča trgovina

IVAN BONAČ, Ljubljana, Selenburgova 5.

MIKLAVŽEVA IN BOŽIČNA DARILA

PLETENINE

volneno perilo, rokavice, nogavice za dame, gospode in otroke v veliki izbiri in solidni ceni pri

ŠTERK NASL. KARNIČNIK
LJUBLJANA, STARI TRG 18.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov
JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrševanju naročil!

EN GROS!

EN DETAIL!

Ustanovljena l. 1882.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Najboljši šivalni stroji in kolesa znamke GRITZNER in ADLER

ter švicarski pletilni stroji, Dubled za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca

LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913. Pouk v voženju brezplačen. Večletna garancija.

Delavnica za popravila.

UGODNO KUPITE

razne fine kamgarne in doubl za gospode, modno blago za damske plašče in obleke, volneno in svilenno blago pri obče znani tvrdki

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“

LJUBLJANA

Pred škofijo 3. Lingarjeva ulica.

Vse vrste **VOLNENEGA BLAGA**

za plašče in obleke Vam nudi TUDI NA OBROKE

NAJCENEJE BREZ PRIBITKA
MANUFAKTURNA VELETRGOVINA

I. GROBELNIK

Ljubljana, Mestni trg 22.

PREPRIČAJTE SE, da je tako res in gotovo boste kupili, kar bo Vaš velik prihranek pri dobrem blagu.

Telefonska šte. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

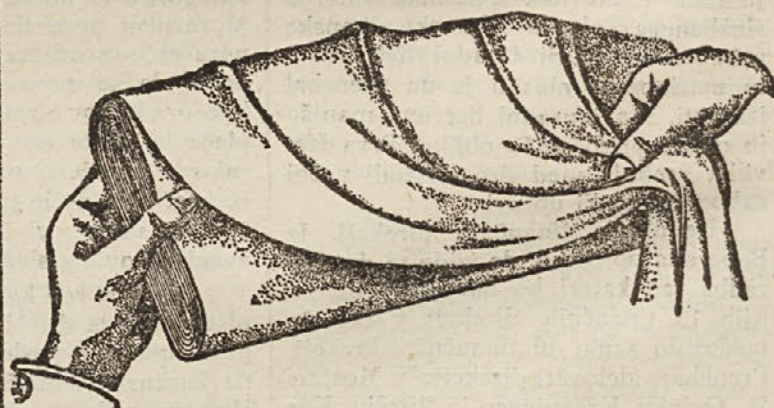
Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin. — Predtiskarija modernih ročnih del.